

Asia: VN/16430/2026

Lausuntopyyntö karhukiintiöasetuksesta metsästysvuodelle 2026-2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Karhunmetsästyksen sääntelyn tavoitteena tulee olla vahinkojen tehokas hallinta sekä karhukannan hallittu kehitys. Esitetty kiintiö poronhoitoalueelle ei vastaa riittävällä tavalla hankaloitunutta vahinkotilannetta eikä karhukannan kasvua, minkä vuoksi kiintiötä tulee korottaa. Suomen Metsästäjäliitto esittää, että poronhoitoalueen kokonaiskiintiö määritetään tasolle 110 karhua siten, että itäiselle poronhoitoalueelle kohdennetaan 90 karhua ja läntiselle poronhoitoalueelle 20 karhua. Kiintiön mitoituksessa keskeisenä perusteena tulee olla porovahinkojen pitäminen kohtuullisella tasolla sekä korvattavien vahinkojen määrän vähentäminen.

Karhukanta on viime vuosina kasvanut maassamme voimakkaasti tilanteessa, jossa kannanhoidollinen metsästys on ollut käytännössä estynyt suuressa osassa maata. Tämä kehitys lisää painetta myös poronhoitoalueelle, erityisesti sen reuna-alueille. Itäisellä poronhoitoalueella vahinkojen kasvua selittää lisäksi osaltaan Venäjän puolelta tapahtuva karhujen tulomuutto, joka kasvattaa paikallista kantaa ja vaikeuttaa vahinkotilanteen hallintaa. Lisäksi läntisellä poronhoitoalueella edellisen metsästyskauden kiintiö täyttyi nopeasti, mikä osoittaa, että kanta kestää nykyistä suuremman verotustason.

E erityisen ongelmallista maamme karhukannan hoidossa on, että poronhoitoalueen ulkopuolella karhunmetsästyksen toteutuminen on käytännössä estynyt valitusprosessien vuoksi. Tämä on johtanut karhukannan nopeaan kasvuun laajoilla alueilla sekä merkittävään vahinkojen sekä uhkatilanteiden lisääntymiseen. Kehityskulku osoittaa, että poronhoitoalueen ulkopuolella nykyinen poikkeuslupiin perustuva järjestelmä ei kykene turvaamaan karhukannan hallinnan tavoitteiden toteutumista. Korkeimman hallinto-oikeuden äskettäin antama ennakkopäätös ei käytännössä ratkaise tätä ongelmaa valtakunnallisesti. Päätöksen perusteet liittyvät tilanteisiin, joissa karhutiheys ja vahinkojen määrä ovat poikkeuksellisen korkeita, ja ne täyttyvät lähinnä itäisellä kannanhoitoalueella. Näin ollen päätös ei luo toimivaa eikä riittävän laajaa perustaa karhukannan hallinnalle koko Suomessa.

Mikäli tulevan syksyn metsästys poronhoitoalueen ulkopuolella perustuu edelleen nykyiseen poikkeuslupakäytäntöön, on olemassa merkittävä riski, että metsästyksen kohdentaminen karhutihentymiin laajemmalla alueella estyy uusien valitusprosessien seurauksena. Lisäksi on epävarmaa, missä määrin poikkeuslupia ylipäättään voidaan myöntää. Arvion mukaan lupia voitaisiin myöntää vain rajoitetulle alueelle Itä-Suomeen kaikkein tiheimmän kannan alueelle. Samanaikaisesti karhukanta kasvaa edelleen voimakkaasti, mikä tekee tilanteesta kestäättömän. Vahinkojen hallinta ja ihmisten turvallisuuden varmistaminen edellyttävät mahdollisuutta kohdentaa karhunmetsästystä merkittävästi nykyistä laajemmalle alueelle. Paine kannanhoidollisen metsästyksen käynnistämiseen kohdistuu itäisen kannanhoitoalueen lisäksi myös keskiseen ja läntiseen Suomeen.

Keskeinen puute asetusluonnoksessa Metsästäjäliiton mielestä on, että kiintiöön perustuva metsästys rajataan koskemaan ainoastaan poronhoitoaluetta. Tämä ei vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä eikä käytännön tarvetta. Metsästyslain muutoksen myötä kiintiömetsästyksen käyttö on mahdollista koko maassa, ja tätä mahdollisuutta tulee hyödyntää. Pelkkä poronhoitoalueeseen rajautuva sääntely ei mahdollista karhukannan hallintaa eikä vahinkojen ehkäisyä valtakunnallisesti. On lisäksi korostettava, että kiintiömetsästystä on harjoitettu poronhoitoalueella käytännössä jo kymmeniä vuosia ilman ongelmia. Järjestelmä on osoittautunut toimivaksi, ennakoitavaksi ja hyväksyttäväksi tavaksi säädellä karhukantaa ja ehkäistä vahinkoja. Tämä antaa vahvan perusteen sille, että sama toimintamalli tulee ottaa käyttöön myös poronhoitoalueen ulkopuolella.

Metsästäjäliitto katsoo, että kiintiömetsästys tulee ulottaa myös poronhoitoalueen ulkopuolelle ja että asetukseen tulee sisällyttää aluekohtaiset kiintiöt kaikille kannanhoitoalueille. Kiintiöiden mitoituksen tulee perustua siihen, että karhukannan kasvu voidaan pysäyttää ja kääntää hallitulle tasolle koko maassa.

Toimiva ja hyväksyttävä suurpetopolitiikka edellyttää ennakoitavaa ja vaikuttavaa sääntelyä. Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan tämä voidaan saavuttaa ottamalla kiintiöön perustuva metsästysjärjestelmä käyttöön koko maassa. Käytännössä karhukannan hallinta, vahinkojen vähentäminen ja metsästyksen toteutuminen ovat mahdollisia ainoastaan asetusperusteisen, koko maan kattavan kiintiömetsästyksen avulla.

Grenfors Ere
Suomen Metsästäjäliitto